

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени аль-ФАРАБИ

РОӘК ОӘБ отырысы аясындағы
«УНИВЕРСИТЕТДЕГІ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ
ЭКСПОРТТЫҚ ӘЛЕУЕТІН ЖӘНЕ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН АРТТАЫРУ» атты
47-ші ғылыми-әдістемелік конференцияның
МАТЕРИАЛДАРЫ

26-27 қаңтар 2017 жыл

4-кітап

МАТЕРИАЛЫ

47-ой научно-методической конференции
«ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ
И ЭКСПОРТНОГО ПОТЕНЦИАЛА ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ
УНИВЕРСИТЕТОВ»
в рамках заседания УМО РУМС

26-27 января 2017 года

Книга 4

Алматы

«Қазақ университеті»

2017

айым адам білетін мүшелер
әтім ауырады», «бауырын
әтім ауырады» деп қолымен
ұркташ қою арқылы оған
тексеруден өткізу арқылы,
ған нақтамасының дұрыс
ін анықтау үшін алдымен
а тіліндегі онай әрі накты
ауру атауларын, олардың
адамзат баласына ортақ
егі «жүргегі айну», «жүргегі
ек айтқанда, асқазаның
ары да кейде ескермейді.
амы», №135 (4226), 2010
тұра келеді. Осы орайда
іне аударғанда біркелкі
ушылар да бар. Тіл -
ін деген ереже тілге
шешерінің атаулары әр
егі «крестец» деген дене
арыдағы кестеге салып
ін докторы, профессор
ына бір пікірін келтіре
ар өзара мағына (ұғым)
р мөлшерде пайымдала
ды. Мысалы: орыстың
н тамшы), француза
еп жазады [3, 11]. Бұл
еретінін барша халық
енген «гул» екені, ал
ен, көнергөн сөздер
кы соң тіркестерінің
ына берсе, «шешек»
да болған. Ал «бәй»
п кеткен «бай» сөзі.
асты» деген сияқты
герек», «бәйтөбет»,
нда тілдің осында
лексыкалық қорды
есілдерін іздестіру;
кәсіби қазақ тілін
тілдік дәрісханада
стілдік дәрісханада
байланысты қазіргі
[62]. Тіл үйретуде
ердін дұрыс емес
уда.

Активті әдістерінен
тәуелсіздік («әдістік штурм»); -
ТОҚ (дыйбыстық
тілдің барлығы да
кезеңінен бастап
мынса жеткілікті
ислейді, қазақша
им-айтылым бір-
ар екені белгілі.
Етім, сонымен
шалғағы сөзді де
шыған қатысты
ен жұмыс істеу
ін, синтакситік
қылыш студентті

Профессор Ә.Жұнісбек грамматикалық ереже орнына сұрақ-жауап үлгілерін ұсынады. Ол сұрақ үлгілерін «тәнниң сұрақ», «әрекет сұрақ», «сапа сұрақ», «сан сұрақ», «мекен сұрақ», «мезгіл сұрақ», «бағыт сұрақ», «бастау сұрақ», «дерек сұрақ», «амал сұрақ», «иес сұрақ», «көт сұрақ», «әуес сұрақ», «ұсынның (ықылас) сұрақ», «бағдар сұрақ» [2, 59-60] деп 15 түрге боледі. Енді профессор Ә.Жұнісбек ұсынған сұрақ түрлерін болашақ маманға қалай қолдану керек екендігін үйретуге тоқталайық. Ауру түрлері адамның мамандығына, жас ерекшелігіне, оның тұрғылықты жеріне да байланысты болады (науқас тұратын аймақтың экологиялық жағдайы т.б.). Дәрігер науқаспен барынша қысқа сөйлесуге тырысады, себебі әр науқасқа белгілі бір уақыт кана болынеді. Олардың қолдарындағы талонда көрсетілген уақыт аралығында дәрігер науқастарға өзіне қажетті мәліметтерді алатындағы сұрақ қойып үлгери тиіс.

Сондыктan дәрігер «Сіздің аты-жөніңіз кім?» деп түрмайды, «Аты-жөніңіз?» деп сұраулық интонациямен сойлей салады. Ары қарай «Мамандығыңыз?» немесе «Қайда жұмыс істейсіз?» деген сұрақтар қоюына болады. Әдете дәрігер «Тұған жылыңыз?» деп сұрақ қояды да, науқастың жасын өзі есептеп шығады. Бұл орайда адамның жасын сұраудағы қазақ тілінің өзіндік ерекшеліктері бар екенін де естен шығармаган жөн. Қазақ тіліндегі мұның бірнеше нұсқасы бар. «Жасыңыз нешеде?», «Неше жастасыз?», «Нешедесіз?» «Қаншадасыз?», «Нешеге келдіңіз?» т.б. Орыс тілді адамдар мұндай сұрақ қоған кезде сіздің, сіз деп жіктеу есімдігін қолданады. Қазақ тіліндегі мұндай сұрақтарға тәуелдік, жіктік жалғаулары жалғану арқылы олардың нешиші жақта айтылып тұрғаны анық аңғарылатындықтан, тіл үйренушінің науқаспен сөйлескен кезде жіктеу есімдігін қолданбай-ақ сұрақ қоз білуге дағдыландыру қажет. Қысқа сұрақ қойып дағдыланған маман, қысқа әрі накты жауаптарды үсінуге де үйренеді. С.Ж.Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық медицина университеті қазақ тілі және кәсіби қазақ тілі кафедрасының оку бағдарламасында адам ағзасындағы жүйелер, олардың ауруларына қатысты мәтіндер оқытылады. Сол мәтіндерді оку барысында студенттер осындағы сұрақтарды қойып үйренді. Ал сұрақ қою, оған жауап беру неғұрлым жиі қайталанса, соғұрлым тіл үйренушінің сөйлей дағдысы дами түсетіні анық. Қорыға айтқанда, тіл үйретуде ең бірінші кезекте зәру сөздерді, яғни күнделікті өмірде өте жиі қолданылатын сөздерді үйретуден бастау керек. Бұл деңгейді тіл үйренуші мектептің меншеріп келуі тиіс. Ал кәсіби деңгейге келетін болсақ, кәсіпке қатысты мәтінде пайдалану, сол бойынша сұрақтар қою, сұрақ-жауап әдісі, яғни дайын үлгілерді қолдану грамматиканы жаттатудан әлдекайда тиімді екені дәлелденіп отыр.

Әдебиеттер тізімі:

1. Жұнісбек Ә. «Қазақ-орыс» әліпбі мәнде «орыс-қазақ» әліпбі мән? MTDI сайты.
2. Жұнісбек Ә. Қазақ тілі сұрақтарының құрамы мен жүйесі. Кітапта: Әдістеме әлемінде (Ғылыми-әдістемелік жинақ). – Алматы, «Сардар» баспа үйі, – 2008. – 368 б.
3. Новиков Л.А. Искусство слова. – М., «Наука», – 1991. – 217 с.
4. Қасым Б. Студенттердің кәсіби бағдарлы лексикалық құзыреттің қалыптастырудың бағыттары. Кітапта: Мемлекеттік тіл және аударматандының өзекті мәселелері. – Астана, – 2011. – 488 б.
5. Жұманова С.С. Тіл үйрету барысында жағымды психологиялық ортанды қалыптастыру жолдары. Кітапта: «Қазақ тілін қазіргі заманға сай жаңа әдіс-тәсілдермен оқыту» семинары бойынша материалдар. – Ақтөбе, 2002. – 76 б.
6. Жетпісбаева О. Тілді оқыту мен үйрету барысында мәтінмен жұмыс. Кітапта: «Қазақ тілін қазіргі заманға сай жаңа әдіс-тәсілдермен оқыту» семинары бойынша материалдар. – Ақтөбе, –2002. – 76 б.

Ахметбекова А.К., Қөптілеуова Д.Т. АРАБ ТІЛІ ЖӘНЕ ТАРИХШЫЛАР

Макалада Тарих факультеті студенттеріне оқылатын араб тілін заман талабына сай, жұмыс істеу аясына лайық мәншеру мәселе сірастырылады.

Түйін сөздер: араб жазуы, төте жазу, мұрагат, дерек-құжаттар.

Қазіргі таңда жұмыс берушілердің тапсырысина, талаптарына сай маман дайындау жоғары білім беру мекемелерінің басты мақсаты болып отырганы белгілі. Заман талабынан туған бұл үдеріс болашақ мамандардың студент кезінде-ақ өз оку бағдарламаларына үлкен жауапкершілікпен қарап, әлдекайда таңдауда келешекте істейтін жұмыстардың бағыт-бағдарын анықтай отырып белсенділік танытудың қажеттілдік. Сонымен катар жоғары технология дәуірінде, ақпарат ағындаған интернет жүйесінде орын алған мәссолаң ашық онлайн курстарды пайдалану да жас мамандарға құзыреттіліктерін арттыра түсіп, жұмыс істеу аясынан көңілкүйге жағдай жасары сөзсіз.

Еліміз егемендігін алып, тәуелсіздікке жету нәтижесінде тарихын жасауға, өз тарихына өзіндік тұрғыда баға беруге, өткенінен сабак алып, болашағын анықтау мұрсатына жетті: «Терен тарихымыз беру мәнжылдық болашағымызды сабактастырып, Мәңгілік Ел болудың дара жолына түстік»[1]. Елбасы Н.Назарбаевтың «Френиетті ұлт, ең алдымен, тарихымен, мәдениетімен, ұлтыны ұлықтаған ұлы тұлғаларымен, әлемдік мәдениеттің алтын корына косқан үлкенді-кішілі үлесімен мактандады» деген сөзі зиялды қауымға, оның ішінде айраресе тарихшыларға арналған айқын. Президент Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев тәуелсіздігіміздің 25 жылдығына арналған салтанатты жиында да осы ойын жалғастырып, «Қасиетті қазақ жерінің жылнамасы – күллі адамзаттың тарихындағы талай-талай ұлы оқиғалардың шежіресі» екеніне ерекше тоқталып, осы шежірепін айқындауға, тарихи тұрғыда зерттеуге, деректермен дәлелдеууге тапсырыс бергенін мемлекет тарапынан ұсынылған бірнеше жобалардан байқауға болады.

Осы талаптардың негізінде Тарих, археология және этнология факультетінде дайындалатын «5B051500 Мұрағаттану, құжаттар жүргізу және құжаттамалық қамтамасыз ету» мамандығын менгеруші студенттерді араб тілін оку мүмкіндігі олардың болашағын ғылыми ортамен байланыстырып, қазақ халқының тарихы қатысты деректермен, құжаттармен жұмыс істеп, зерттеулер жүргізумен айналысуға негіз жасайды деп аламыз. Өйткені Қазақстан тарихы араб мәдениетімен, араб жазуымен, араб тілінде таралушы ислам дінімен тығыз байланыста екені факт.

«Мәдени мұра» бағдарламасы нәтижесінде еліміздің тарихына, мәдениетіне қатысты көптеген материалдар жинақталған: «Ресей Федерациясының орталық мұрағаттарынан, Омбы, Орынбор мұрағаттарынан 28787 құжат; Өзбекстан Республикасының Орталық Мемлекеттік мұрағатынан 482 құжат; АҚШ-тың Бейбітшілік және төңкеріс, соғыс Гувер институты мұрағатынан 20 құжат; Башқұртстаның Орталық мемлекеттік тарихи мұрағатынан 1145 құжат; Федеративтік Германия Республикасының Федералды мұрағаты, Сыртқы мінистрлігінің саяси мұрағаты, Бұрынғы Германия Демократиялық Республикасының қауіпсіздік мінистрлігінің мұрағатынан барлығы 93 құжат; Ұлыбританияның Ұлттық мұрағаты, Британ кітапханасы және Азия істері бойынша корольдік қоғамы мұрағатынан барлығы 82 құжат; Түркія Республикасы Премьер-министрдің жаңындағы Мемлекеттік мұрағаты, Осман мұрағаты Түрік тарихы мекемесінің мұрағатынан 16 құжат; Египет Араб Республикасының Дарул Кутуб мұрағаты, Дарул Кутуб кітапханасы, Дарул Кутуб ұлттық кітап үйі, Араб қолжазбалар институты, Насролла ат-Таразидің жеке мұрағаттарынан 282 құжат; Қытай Халық Республикасының Бірінші тарихи мұрағатынан, Қытай шекарасының тарихи географиялық зерттеу орталығынан, Шыңқан қоғамдық ғылымдар академиясы кітапханасынан, Синьцзян університеттің кітапханасынан 111 құжаттар мен кітаптар; Арменияның Ұлттық мұрағатынан 27 іс; Татарстанның Ұлттық мұрағатынан 521 іс алынды»[2]. Алайда осыншама құжат-деректердің колданысқа түспей, ғылыми айналымда салынбай жатқанын байқауға болады. Мұның басты себебі – тарих саласындағы мамандардың араб жазуын білмеуінде. Осыған байланысты мұражай, мұрағаттарда араб тілін білетін мамандар үлкен сұранысқа не Алайда араб тілін білуші мамандардың филолог не аудармашы болуарына байланысты деректер текте аударылып, тілдік тұрғыда ғана талданатыны түсінікті жәйт. Тарихи тұрғыда талдау жасалуы үшін бұл құжат-деректерді тарихы мамандар қарастырулары қажет.

Сондықтан да қазақ халқының тарихын зерттеуде тарихшылардың араб тілін білу қажеттілігі еш тудырmas. Тарих факультетінде «Мұрағаттану, құжаттар жүргізу және құжаттамалық қамтамасыз ету» мамандығын менгеруші студенттер араб тілін бір семестр көлемінде «Классикалық араб тілі» пәні барысында оқиды. Алайда бір семестрде араб тілін толық менгеру еш мүмкін еместігі айқын. Сондықтан да силлабус негізінен араб жазуын үрету, арабша женіл сөйлем құрау, сағат көлеміне сәйкес сез қорын жинақтау, женіл мәтін оку мақсатында жасалған. Сондай-ақ Қазақстан тарихын зерттеушілер үшін міндетті тұрде төте жазуды менгеруге соңғы бір сағат арналады. Бұл «жәдидше» төте жазу Ахмет Байтұрсынулының жүйесі бойынша менгеріледі. Бұл жазуды Қытай еліндегі бауырларымыз әлі күнге дейін қолдану үстінде:

وزبک حاننیڭ ار ون جىلدا يرانغا اتتائۇنى مكى جاھدای مۇمكىندىك بېرىگى كەلگەن. بېرى - التن وردانىڭ باتس جاھدای ورس ملى مەن شەس جاھدای مۇئەرتەنەر، حورەزمنىن، تىنىش جاقاندىقلىرى مەن. بۇل توستا التن وردادا باتسىنان دا، شىعىسىنان دا كەله قىلار قالار قالۇپىن بىللەنە ئۇيماغان. سونىدقان مىسىردايى بېپىارستىڭ مۇسۇلمان مەممەلەكتەمەنەن وداقتاسام دەگەن التن وردا حانى ورتالارنىدايى يiran بىلەندىن بۇتىندەي جازلاپ الـ الماعانىمن، جارتىلاي، مڭىش بولماغاندا شىرۇان نەن ارماندى باسىپ قالۇغا مۇمكىندىك بار دەپ ويلاعان. دەشتى قىپاشاقتىڭ بۇل توستا مگەر اسکەرى دارىندارى باۋىت مەن يو عايىجا پارا-پار سو عىسکەر قولباسىسى بولغاندا و عان التن وردانىڭ كۆشى دە، اسکەرى دە جەتەتنى دە[3].

«Өзбек ханның арон жылда Иранға аттануына екі жағдай мүмкіндік берігі келген. Бірі – Алтын Орданың батыс жағындағы орыс елі мен шығыс жағындағы Мауреннахр, Хорезмнің тыныш жатқандықтары еді. Бұл тұста Алтын Ордаға батысынан да, шығысынан да келе қалар қауіп біліне қоймаған. Сондықтан Мысырдағы Бейбарыстың мұсылман мемлекетіменен одактасам деген Алтын Орда ханы орталарындағы Иран илхандығын бүтіндей жауап ала алмағанмен, жартылай, ең болмағанда Ширваннен Арранда басып қалуға мүмкіндік бар деп ойлаған. Дешті Қыпшақтың бұл тұста егер әскери дарындары Бату мен Йугайға пара-пар соғыскер қолбасшысы болғанда оған Алтын Орданың күші де, әскері де жететін еді».

Студенттерге төте жазуға қатысты теорияны ғана беріп үлгіреміз. Бірақ осы іспеттес мәтінді біраз жаттың жасау барысында студенттер менгеріп кете алады. Өйткені А.Байтұрсынулы төте жазу жүйесін жасағанда, қазақ әліппесіндегі дауысты дыбыстардың да жеке әріпке ие болуын қамтамасыз еткен. Араб жазу жүйесінде дауысты дыбыстар жазыла бермейді, олар «харакат» деп аталып, дауыссыздың не үстінен, не астына белгі ретінде қойылады. Араб жазуында кездеспейтін «پ», «ۋ», «گ», «خ» сияқты дауыссыздарға, «օ», «ء», «ڣ», «ۉ», «ۅ», «ۑ», «ۅ» дауыстыларға арнайы әріп белгіленген. Араб әліппесіндегі жуан «ت», «د», «س», сияқты әріптер біркелкіленген «жәдидше» жазуын біраз женілдеткені айқын. Ең бастысы араб тілінен әнген сөздер араб үлгісінде емес, төте жазу емлесіне бағына жазылғанын коруте болады.

Ал «жәдидше» төте жазуға дейін қолданыста болған «қадимше» жазу араб жазуының аталған ерекшеліктерін сактаған. Сондықтан тарихи деректерге толы XIX-XX ғасырлардағы газеттердің не басқа да құжаттарды оқып кету мүмкін емес. Демек есқі төте жазуды менгеру үшін студенттер міндетті тұрде араб тілінде оқулары қажет. Мысалы:

Бұл мәтіндің
әріп ретінде
ғана дауысты
Демек буын
көздерінде, г
Алайда араб
«қадимше»
мұрағат, музей

Сондықтан
«5B09100 – 1
енгізек, келесі
Әдебиеттің
1. <http://nursultan-nazip.kz>
2. <http://nursultan-nazip.kz>
3. <http://nursultan-nazip.kz>

Ахмет

Аннатпа
талапка са
құзыреттілік
Кілт сөз
Қазіргі т
отыр. Негіз
окушылар
бойынша
тұлғаның
жалпы білігі

Осы ор
танды әлем

Құзырет
кететін жа
сөзінен ш
мүмкіншіл
қабілетті
білімдерін
тажірибел
білім ал
тәжірибел
жағдайлар
коғамда е

алатын «5B051500 –
терүші студенттердің
халқының тарихына
із жасайды деп айта
лұшы ислам дінімен

әптереген материалдар
арынан 28787 құжат;
Бейбітшілік және
мемлекеттік тарихи
аты, Сыртқы істер
смыңқауіпсіздік
н кітапханасы және
бұлкасы Премьер-
министр мұрағатынан 168
арул Кутуб ұлттық
жыдат; Қытай Халық
раfiялық зерттеу
университетінің
арстанның Ұлттық
ылыми айналымға
орын араб жазуын
төн сұранысқа ие.
стес деректер тек
үшін бұл құжат-

жеттілігі еш дау
қамтамасыз ету»
» пәні барысында
кstan да силлабус
жинақтау, женіл
рде төте жазуды
жүйесі бойынша

وزبек حاننىڭ ار
شىعىس جا عندايى ما
قويماعان. سونىقان
جاۋلاپ لا الماعانمىن
اسکەمەري دارىندارى با

алтын Орданың
штарты еді. Бұл
ан Мысырдағы
ан илхандығының
мүмкіндік бар
-пар соғысқер

біраз жаттығу
сін жасағанда,
тазу жүйесінде
астына белгі
«ө», «ү», «ү»,
иқтәр әріптер
тәсідер араб

ның аталған
не басқа да
аралық тілін

دو ماده مسلمان دیپو طاطلارى

او نکان بارەغى كېك بولىدە دو
ماده مسلمان دیپو طاطلارى بار. او
تکان دومادەغى كېك بول دومادە مسلمان
دیپو طاطلارى آراسىر دومادە مېرىدە
چەربە ئاق ھە ملت فاردا سىنه معنىلى
سوز-سوپلار دىلردى بېك آز. او نکان دو
مادەغى كېك بول دومادە ماشىدەھى
سېلىئەر بىنەگە ايسى كېنۇب بورى طور
غان مرظالار ترا ئىناس آلو ئىغىنە فرەص

Бұл мәтінде «Дума» сөзі араб тіліне қатысы жоқ болғандықтан, дауыссыздармен қатар дауысты «у», «а», «е» арш ретінде көрініс тапқан. Мәтінде кездесетін «мұсылман» сөзі араб үлгісін сақтай отырып, сөздің соңында гана дауысты «а» әріпін қағазға түсірген. Ал «депутатлары» сөзінде араб тіліне тән жуан «т» әріпі қолданылған. Демек буынның жуан не жіңішке екенін дауыстысыз-ақ байқауға болады. XIX-XX ғасырлардағы дерек көздерінде, газеттерде қазак тіліндегі «т», «с», «д» сияқты дыбыстардың бірнеше көріністе қолданылады. Алайда араб тілінің элементарлық грамматикасынан, сөздік қорынан, араб жазуынан хабары бар студенттер «қадимше» жазуды да менгеріп кететіндігі сөзсіз. Ал көне тарихи деректермен айналыса алатын түлектер мұрагат, музей сияқты мекемелерде сұранысқа ие болатыны туспінкіт.

Сондыктan да тарих факультетінде жүретін «5B041900 – Мұражай ісі және ескерткіштерді қорғау», «5B09100 – Кітапхана ісі» мамандықтарының оқу жоспарына да араб тілін оқытуға мүмкіндік беретін пәндерді енгізек, келешек түлектердің бәсекеге қабілетті, сұранысқа ие маман болатындарына сенімдіміз.

Әдебиеттер тізімі:

1. http://www.akorda.kz/kz/speeches/internal_political_affairs/in_speeches_and_addresses/memleket-basshysynursultan-nazarbaevtyn-kazakhstan-respublikasy
2. <http://e-history.kz/kz/contents/view/892>
3. <http://m.kazakhsoft.com/Read.aspx?TID=570&Ln>

Ахметова А.Б., Абылайханова Н.Т., Тусупбекова Г.А., Кулбаева М.С., Аблайханова Н.Т., Ыдырыс А.,
Үршееева Б.И.

ОРТА МЕКТЕПТЕРДЕГІ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУДЫҢ ЖАҢА ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ТӘСІЛІ

Аңдатпа. Мақалада қазіргі білім беру жүйесінің негізгі талаптары айқындалған. Оқу орындарының заманауи талапқа сай басты міндеттері анықталған. Биология сабагында окушылардың құзыреттілігін арттыру мен құзыреттілік тәсілдің маңыздылығы көрсетілген.

Кілт сөздер: білім, талап, биология, міндет, құзыреттілік тәсіл, окушылар.

Қазіргі тандағы білім беру жүйесіндегі оқыту үрдісі заманауи қауымдастықта жаңа талаптарды алға қойып отыр. Негізгі талабы нарықтық жағдайдағы оқыту үрдісін өмір сүру дағдысымен байланыстыру және окушыларды оқу орнынан тыс тиімді іс – әрекетке даярлау. Бұл талаптар өз алдына мақсатқа сай бағыттар бойынша нақтыланады. Соның ішінде, биология ғылымының нақты салаларын оқытудың түбекейлілігі, тұлғаның құзыретті қасиеттерін қалыптастыруға бағытталуы және білімін дұрыс қолдана алу қабілеттілігі - жалпы білім берудің әмбебап бағыттарын қамтиды.

Осы орайда, окушылардың білім алу мазмұны мен тұлғалық қасиеттерді қалыптастырудагы бағыты қазіргі таңда әлемдік қоғамның көз жазбайтын назарында екендігін атап откен жөн.

Құзыреттілік – латынның қабілеттілік, іскерлік, сондай – ақ, құқықтылыш деген ұғымды білдіретін сөзі. Айта кететін жайт, “құзыреттілік” деген сөздің өзі “compete” – яғни, “жарыс қүйіндегі іс – әрекет, бәсекелестік” деген сөзінен шықкан. Бұл ұғымдар білім беру жүйесіндегі құзыретті тәсіл тұжырымдамасының окушының мүмкіншілктерін, дәлірек айтқанда, нарықтық қатынастағы өз және қоғам өмірінде біршама тұрақты, бәсекеге қабілетті болуын қарастыратындығын түсінуге толықтай мүмкіндік береді. Құзыреттілік окушылардың алған білімдерін қолданысқа енгізуға деген дайындығымен, іс – әрекеттерінің әдіс – тәсілдерімен, шынайы өмірдегі тәжірибелік жұмыстарды шешу үшін қажетті бағалы қарым – қатынасымен сипатталады. Құзыреттілік өзіндік білім алу нәтижелері мен жеке тәжірибелі ұғыну негізінде тұлға үшін маңызды жағдайларды шешудегі кей тәжірибелердің қалыптасуын қамтитын окушылардың білім алушадағы жеке тұлғалық нәтижесі, әртүрлі жағдайларды дербес шешу алу қабілеттілігін қамтамасыз етуші жеке тұлғаның ерекшеліктері, көп мәдениетті қоғамда өмір сүру, бір – бірін сыйлау, басқа мәдениеттегі, тілдегі адамдармен өмір сүру, жаңа заманауи

МАЗМУНЫ СОДЕРЖАНИЕ

Bektemirova S.B., Ismailova N.A. «THE INTRODUCTION TO LINGUISTICS» ON BASIS OF DRAWINGS AND TABLES	3
Berdibayeva A.K. THE IMPACT OF INTERACTIVE TEACHING METHODS IN UNIVERSITIES, ON THE FORMATION OF THE PERSONALITY OF THE FUTURE LAWYERS	5
Doszhan R.D. THE USE OF CASE STUDIES IN THE STUDY OF DISCIPLINE "TAXES AND TAXATION" 8	
Makhambetova Zh.T. TEACHING EXPERIENCE IN TESTS-BASED TECHNIQUES FOR FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES.....	9
Mendikulova G. NEW HISTORICAL DISCIPLINE CREATED AT THE AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY	12
Moldassanova A.A., Kaibuldaeva A.Z., Merkibaev T. O. SOLVING CLASSROOM MANAGEMENT CHALLENGES	14
Yessekeyeva A.A. APPLICATION OF NEW METHODS OF TRAINING IN TEACHING LEGAL DISCIPLINES.....	17
Абаган А.Б. КОРЕЙ ТІЛІ БӨЛІМІ СТУДЕНТТЕРИНЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМДЕРДІ СӨЙЛЕУ БАРЫСЫНДА ҚОЛДАНУФА ҮЙРЕТУ ӘДІСІ	19
Абдуллаев О.А., Мусрепова М.С., Кунанбаева М.Н. ВЛИЯНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПРАКТИКИ НА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ СТАНОВЛЕНИЕ И ПОВЫШЕНИЕ КВАЛИФИКАЦИИ ВЫПУСКНИКОВ ВУЗА	21
Адильбекова А.О., Оспанова Ж.Б., Мусабеков К.Б., Есимова О.А., Керимкулова М.Ж. ОСОБЕННОСТИ ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИН ПО ИНДИВИДУАЛЬНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ТРОЕКТОРИИ «ТЕХНОЛОГИЯ КОСМЕТИЧЕСКИХ И МОЮЩИХ СРЕДСТВ».....	24
Айткоожаев А.З., Боранбаева А.Е. УАҚЫТТЫ БАСҚАРУ – ЖЕТИСТИККЕ АПАРАР ЖОЛ	26
Ақынбекова А.Б. «АБАЙ» ЖУРНАЛЫНДАҒЫ МАҚАЛАЛАРДЫҢ ЖАЗЫЛУ ЕРЕКШЕЛІГІ МЕН ТӘСІЛДЕРІ.....	28
Ақанбай Н., Сүлейменова З.І., Тапеева С.Қ. ЫҚТИМАЛДЫҚТАР ТЕОРИЯСЫНЫң ШЕКТІК ТЕОРЕМАЛАРЫНЫң ҚОЛДАНЫСТАРЫ.....	30
Ақашева Ә.С., Зұлпыхаров Қ.Б. ГЕОГРАФИЯ ПӘНІН ОҚЫТУДА ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ОҚУ ҮРДІСІНДЕ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИМДІЛІГІ	34
Ақымбек С.Ш. «ҚАЗАҚ ТІЛІ» ПӘНІ БОЙЫНША ТІЛДІК ҚҰЗЫРЕТТІЛІКЕРДІ ҮЙЛЕСТИРУ ТАЛАПТАРЫ.....	37
Аликбаева М.Б. МӘДЕНИЕТТАНУЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДЕГІ МЕНЕДЖМЕНТ	40
Алимова Р.Т. ШЕТЕЛ ТІЛІ САБАҚТАРЫНДА КЕЙС-СТАДИ ӘДІСІНІҢ ТИМДІЛІГІ	43
Амирбекова У.А. КОРЕЙ ӘДЕБІЕТІН ОҚЫТУДАҒЫ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІСТЕР	45
Амирканов М.Б., Нұсупбаева С.А., Онгарова Ш. АУҒАН ТЫҢДАУШЫЛАРЫНА ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫН ОҚЫТУДЫҢ ТИМДІ ЖОЛДАРЫ	47
Амиррова М.Ж. ҚАЗАҚ ДИАСПОРАСЫ ӨКІЛДЕРІН ОҚЫТУДА ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ МАҢЫЗЫ	51
Артықова Е.О., Абылқасова А.Б. АУДИРОВАНИЕ ТӘСІЛІН ҚОЛДАНА ОТЫРЫП СТУДЕНТТЕРДІҢ БІЛІМІН ҚӨТЕРУ	52
Асанова Б.С. ЖОҒАРЫ БІЛІМДІ КІТАПХАНАШЫЛАР ДАЯРЛАУДЫ ҮЙЫМДАСТАҮРУДЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІ	54
Асқар Л. Ә. ҚАЗАҚ ФИЛОСОФИЯСЫ ТАРИХЫ ПӘНІН ОҚЫТУДЫҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ БАҒДАРЛАНУ ЖҮЙЕСІ: МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	57
✓ Атабай Б.А. ШЕТЕЛ ТІЛІН ОҚЫТУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНФЫ ОЗЫҚ ӘДІСТЕРІ	59
Аташ Б.М. «ОНТОЛОГИЯ» ПӘНІНІҢ БАҒДАРЛАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ РӘСІМДЕЛУІНДЕГІ ӨЗІНДІК ЕРЕКШЕЛІКТЕР	61
Ахапов Е.А. ЖАПОН ТІЛІН ОҚЫТУ МЕТОДИКАСЫНДАҒЫ ЖАҢА ИНТЕРАКТИВТІ ТӘСІЛДЕР....	63
Ахметалиева Г.У., Зайсанбаев Т.Қ. ОРЫС ТІЛДІ ДӘРІСХАНАДА КӘСІБИ ҚАЗАҚ ТІЛІН ОҚЫТУДА ЕСКЕРІЛЕТІН МӘСЕЛЕЛЕР	65
✓ Ахметбекова А.К., Қоپтілеуова Д.Т. АРАБ ТІЛІ ЖӘНЕ ТАРИХШЫЛАР	67
Ахметова А.Б., Абылайханова Н.Т., Тусупбекова Г.А., Кулбаева М.С., Аблайханова Н.Т., Ыдырыс А., Уришева Б.И. ОРТА МЕКТЕПТЕРДЕГІ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУДЫҢ ЖАҢА ҚҰЗЫРЕТТІЛІК ТӘСІЛІ	69